

Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband Gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Bevelanden,

- gelet op de bepalingen in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- gelet op de bepalingen in artikel 31 lid 2 onderdeel m van de Participatiewet (Pw)

Besluit vast te stellen de:

Beleidsregels giften en schadevergoedingen GR De Bevelanden

16.0002635

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels gebruikt worden en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet (Pw) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. Deze regeling verstaat onder:
  - a. belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken;
  - b. wet: de Participatiewet;
  - c. de van toepassing zijnde bijstandsnorm: de norm als bedoeld in artikel 5 aanhef en onder c Pw

Hoofdstuk 2. Giften

Artikel 2. Giften met een specifieke bestemming

1. Giften die bestemd zijn om aan een specifiek doel te besteden, waarvoor de belanghebbende - indien hij de gift niet had ontvangen- aanspraak zou kunnen maken op een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Participatiewet of de bijzondere bijstand, worden volledig buiten beschouwing gelaten.
2. Een gift die wordt verstrekt ter delging van een problematische schuld, ontstaan in een periode voor aanvang van de bijstandsverlening, wordt niet in aanmerking genomen als middel. Een schuld is in ieder geval problematisch als op het moment van aanvang van de bijstandsverlening een negatief vermogen is vastgesteld en er een terugbetalingsverplichting rust op deze schulden, waarvan de termijn is overschreden.
3. De in het eerste en tweede lid genoemde vrijlating geldt slechts indien de belanghebbende binnen een termijn van acht weken na ontvangst van de gift, aantoont dat hij de gift aan de specifieke doelen heeft besteed.
4. Indien de gift niet of niet volledig voldoet aan de criteria genoemd in het eerste of tweede lid van dit artikel of indien de belanghebbende niet voldoet aan het bepaalde in het derde lid van dit artikel, wordt de (resterende) gift overeenkomstig artikel 3 of 4 van deze beleidsregels beoordeeld.

5. Een gift die wordt ontvangen in afwachting van de beslissing op een aanvraag om bijstand, wordt overeenkomstig artikel 3, 4 of 5 van deze beleidsregels beoordeeld.

Artikel 3. Giften in natura

1. Van een gift in natura wordt de tegenwaarde in het economische verkeer in aanmerking genomen.
2. Giften in natura die een geringe waarde vertegenwoordigen worden niet tot de middelen gerekend en hoeven niet te worden gemeld voor zover de waarde minder is dan € 50, -.

Artikel 4. Eenmalige gift

1. Een eenmalige gift wordt vrijgelaten voor zover de gift, of giften bij cumulatie van meerdere eenmalige giften, per kalenderjaar minder dan 5% van de bijstandsnorm op jaarbasis bedraagt. Het meerdere wordt aan het vermogen toegerekend.
2. Onder eenmalig, zoals bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: een eenmaal per kalenderjaar van een persoon of organisatie ontvangen gift. Giften die binnen het kalenderjaar eenmalig van verschillende personen of organisaties worden ontvangen, worden eveneens als eenmalige giften aangemerkt.

Artikel 5. Periodieke giften

1. Periodieke giften worden vrijgelaten voor zover de giften minder dan 5% van de bijstandsnorm op maandbasis, bedragen. Het meerdere wordt als inkomen in aanmerking genomen in de maand waarin de gift is ontvangen.
2. Onder periodiek, zoals bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan: giften die binnen het kalenderjaar twee keer of vaker van dezelfde persoon of organisatie worden ontvangen.
3. Bij cumulatie van een eenmalige gift en periodieke giften geldt dat de totale vrijlating van de giften niet meer bedraagt dan 5% van de bijstandsnorm op jaarbasis.

Hoofdstuk 3. Schadevergoedingen

Artikel 6. Materiële schadevergoeding

1. De schadevergoeding die de belanghebbende ontvangt voor materiële schade wordt niet als vermogen aangemerkt tenzij de schadevergoeding niet wordt gebruikt voor het wegnemen van de schade.
2. Een schadevergoeding die is bedoeld ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen wordt aangemerkt als inkomen voor de periode waarop de vergoeding betrekking heeft.

Artikel 7. Immateriële schadevergoeding

1. Een immateriële schadevergoeding wordt niet als vermogen in aanmerking genomen als deze minder bedraagt dan het vrij te laten vermogen genoemd in artikel 34 lid 3 onder a van de wet.
2. Van een immateriële schadevergoeding die meer bedraagt dan het vrij te laten vermogen genoemd in artikel 34 lid 3 onder a van de wet wordt 2/3 van het meerdere boven dit vrij te laten vermogen in aanmerking genomen als vermogen.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de dag volgend op de bekendmaking van deze beleidsregels en hebben terugwerkende kracht tot 1 januari 2016.

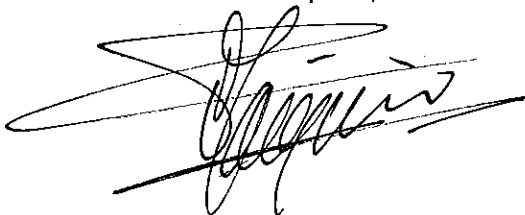
Artikel 9. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels giften en schadevergoedingen GR De Bevelanden.

Vastgesteld door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Bevelanden in de vergadering van 13 juni 2016.

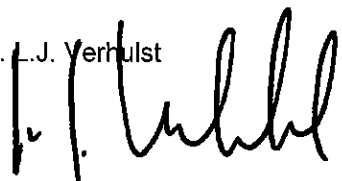
De directeur,

Mr. F.L.A.R. Marquinie, MBA

De voorzitter,

Mr. L.J. Verhulst

Algemene toelichting

Deze beleidsregels geven aan hoe giften en schadevergoedingen moeten worden beoordeeld.

Giften

Artikel 31, tweede lid, onder m, van de Participatiewet bepaalt dat giften niet tot de middelen van belanghebbende worden gerekend, voor zover deze naar het oordeel van het college (lees: dagelijks bestuur) uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn.

Door de giften niet volledig in aanmerking te nemen wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Uitgangspunt is dat kerkelijk en particulier initiatief zoveel mogelijk wordt gerespecteerd.

Gezien het minimumbehoeftekenmerk van de bijstand kan de vrijlating niet onbepaald zijn. Wat betreft de hoogte van de gift geldt dat giften met een specifieke bestemming, waarvoor anders bijstand of een Wmo voorziening was verstrekt, onder bepaalde voorwaarden buiten beschouwing worden gelaten. In andere gevallen is het redelijk om de gift in aanmerking te nemen voor zover cumulatie daarvan met de bijstand leidt tot een bestedingsniveau dat niet verenigbaar is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is.

Bij de beoordeling of een betaling als een gift kan worden beschouwd is doorslaggevend of de betaling een onverplicht karakter draagt. Betalingen die zijn gebaseerd op wederkerige overeenkomsten kunnen om die reden dan ook niet aangemerkt worden als giften.

Voorbeelden van giften die verenigbaar zijn met de bijstand:

- Voedselpakketten via de Voedselbank, Kledingpakket via Kledingbank en vergelijkbare giften van andere instellingen.
- Cadeaubonnen, voedselpakketten in de periode november en december.
- Een gratis vakantie aangeboden door bijvoorbeeld een stichting of door familie als verjaardagscadeau.
- Verstrekkingen uit steunfondsen voor de minima, al dan niet onder beheer van de lagere overheden of door hen opgerichte stichtingen als hieraan geen betalingsverplichting ten grondslag ligt. Deze giften worden alleen verstrekt na een aanvraag door hulpverleners en hebben betrekking op echte noodsituaties.

Schadevergoedingen

Schadevergoedingen kunnen zowel een materieel als een immaterieel karakter hebben. Een materiële schadevergoeding is een vergoeding voor kosten die gemaakt zijn of nog gemaakt moeten worden als gevolg van bijvoorbeeld een ongeval. Een immateriële schadevergoeding wordt ook wel smartengeld genoemd. Smartengeld is bedoeld als vergoeding voor emotionele schade.

Artikel 34 lid 2 onderdeel e van de Participatiewet bepaalt dat niet tot het vermogen wordt gerekend vergoedingen voor immateriële schade als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdelen l en m:

Artikel 31, tweede lid onder l van de Participatiewet bepaalt dat bij ministeriële regeling aan te wijzen uitkeringen en vergoedingen voor materiële en immateriële schade niet tot de middelen van belanghebbende worden gerekend. Het gaat hier om de vergoedingen voor:

- slachtoffers van de Bijlmerramp;
- asbestslachtoffers;
- omwonenden van het luchtvaartterrein Maastricht;
- slachtoffers van legionella besmetting;
- eenmalige uitkering oud-mijnwerkers in verband met silicose;

- eenmalige uitkering twee tot vijfjarige diensttijd veteranen;
- slachtoffers Tweede Wereldoorlog (Joodse, Sinti-, Roma- en Indische gemeenschappen);
- slachtoffers DES-gebruik tijdens de zwangerschap;
- niet-loondienstgerelateerde slachtoffers van mesothelioom;
- slachtoffers seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk. Het gaat hier om een eenmalige vergoeding met een gemengd karakter: het is zowel smartengeld als een onkostenvergoeding voor therapie of reiskosten;
- slachtoffers misbruik van minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen.

Artikel 31, tweede lid onder m van de Participatiewet bepaalt dat niet tot de middelen van belanghebbende worden gerekend giften en andere dan de in onderdeel I bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade voorzover deze naar het oordeel van het college (lees: dagelijks bestuur) uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn.

Dit betekent dat het dagelijks bestuur beleidsvrijheid heeft welk deel van de vergoedingen voor materiële en immateriële schade vrijgelaten mag worden. Dat is in deze beleidsregels vastgelegd.

In de beleidsregels is geen hardheidsclausule opgenomen. Op grond van de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur moet in elke situatie een individuele belangenafweging worden gemaakt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begrippen

De begrippen die in deze beleidsregels zijn gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet. Daar waar in de beleidsregels wordt gesproken over de voor de belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm wordt mede de kostendelersnorm bedoeld.

Artikel 2. Giften met een specifiek doel

Lid 1

Giften voor kosten waarvoor bijzondere bijstand, een Wmo voorziening of een voorziening op grond van de Participatiewet mogelijk is worden niet gerekend tot de middelen. Krijgt iemand bijvoorbeeld een gift om zelf een scooter te kopen, dan wordt deze gift in principe buiten beschouwing gelaten.

Dit is ook het geval als de bijzondere bijstand tot een bepaald bedrag de kosten vergoedt en de gift hoger is. Stel dat de bijzondere bijstand voor een wasmachine € 250 is, maar de klant krijgt een gift van € 500 en besteedt deze volledig aan een wasmachine. In dat geval wordt de gift van € 500 volledig buiten beschouwing gelaten.

Lid 2

De Participatiewet biedt maar beperkte mogelijkheden tot bijstandsverlening in schulden. Het hebben van problematische schulden is in algemene zin een belemmering in het sociaal functioneren. Als iemand de bijstandsgerechtigde daarin tegemoet wil komen, worden deze bedragen in principe niet als middel in aanmerking genomen. Een studieschuld of een (nog) niet opeisbare schuld wordt niet als een problematische schuld beschouwd.

Lid 3 en 4

Hierin is bepaald dat de belanghebbende binnen acht weken na ontvangst van de gift moet aantonen dat deze is besteed aan het specifieke doel. Doet hij dat niet, dan wordt de gift overeenkomstig artikel 3 of 4 van de Beleidsregels beoordeeld.

Lid 5

Het komt voor dat iemand in afwachting van de beslissing op zijn aanvraag een gift ontvangt ter overbrugging van de periode tot de eerste uitbetaling van de uitkering. Op dergelijke giften is artikel 3 van toepassing wanneer het om een gift in natura gaat, artikel 4 is van toepassing wanneer het een eenmalige gift betreft en artikel 5 wanneer het periodieke giften betreft.

Artikel 3. Giften in natura

Lid 1

Een gift is in het algemeen een betaling ineens. Niettemin zijn er situaties aanwijsbaar dat een gift in natura de vermogens- of inkomenspositie van de bijstandsgerechtigde sterk beïnvloedt. In dit artikel is bepaald dat van giften die in natura worden verstrekt, de tegenwaarde in het economische verkeer in aanmerking wordt genomen.

Lid 2

Uit oogpunt van administratieve lastenverlichting is er voor gekozen om giften in natura met een geringe waarde van minder dan € 50 buiten beschouwing te laten en is bepaald dat dergelijke giften niet gemeld hoeven te worden.

Artikel 4. Eenmalige gift

In dit artikel wordt bepaald, dat een eenmalige gift wordt vrijgelaten wanneer de gift niet meer bedraagt dan 5% van de voor de belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm op jaarbasis.

Is sprake van meerdere eenmalige giften van verschillende personen of organisaties (zie tweede lid) dan worden deze ook aangemerkt als een eenmalige gift.

Bedraagt de gift (of het totaal bedrag aan ontvangen giften indien sprake is van meerdere eenmalige giften binnen het kalenderjaar) meer dan het vrijgelaten bedrag, dan moet het niet vrijgelaten deel van de gift worden opgeteld bij het vastgestelde vermogen. Afhankelijk van de uitkomst moet er dan gehandeld worden. Dat kan betekenen dat er ingeteerd moet worden. Dit is echter niet aan de orde wanneer het beneden het vrij te laten vermogen blijft.

Door de gift niet volledig in aanmerking te nemen, wordt voorkomen dat de Participatiewet een ontmoediging vormt voor de vrijgevigheid van instellingen of personen. Overigens wordt, bij de vrijlating van giften, geen onderscheid gemaakt tussen giften van instellingen en giften van personen.

Rekenvoorbeeld: in geval van een alleenstaande, die de noodzakelijke bestaanskosten niet kan delen met een ander bedraagt de maandelijkse bijstandsnorm € 972,70¹. Wanneer deze persoon een éénmalige gift ontvangt die niet meer bedraagt dan € 583,62, - (€ 972,70 x 12 maanden x 5%) wordt deze gift vrijgelaten.

Bedraagt de gift € 1.000, dan wordt deze tot € 583,62 vrijgelaten en wordt het meerdere ad € 416,38 aan het vermogen toegerekend.

In het tweede lid van dit artikel wordt nader beschreven wat verstaan wordt onder eenmalig. Hiervan is niet alleen sprake wanneer de gift eenmaal in een kalenderjaar van een persoon of organisatie is ontvangen, maar ook als binnen het kalenderjaar van verschillende personen of organisaties eenmalig een gift wordt ontvangen.

Wordt twee keer of meer in een kalenderjaar een gift ontvangen van dezelfde persoon of organisatie, dan is sprake van een periodieke gift en is artikel 5 van toepassing.

Artikel 5. Periodieke giften

Periodieke giften die minder bedragen dan 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm op maandbasis worden niet als inkomen aangemerkt. Voor zover de giften meer bedragen dan 5% van de bijstandsnorm wordt dat deel als inkomen in aanmerking genomen over de maand waarin de gift is ontvangen.

Rekenvoorbeeld: in geval van een alleenstaande die de noodzakelijke bestaanskosten niet kan delen met een ander bedraagt de maandelijkse bijstandsnorm € 972,70. Wanneer deze persoon periodiek giften ontvangt, wordt geen rekening gehouden met de (maandelijkse) giften wanneer deze minder dan € 48,63 (€ 972,70 x 5%) per maand bedragen.

Een gift wordt als periodieke gift aangemerkt als er binnen het kalenderjaar twee keer of vaker een gift van dezelfde persoon of organisatie wordt ontvangen.

---

¹ Gebaseerd op norm 1-1-2016

Artikel 6. Materiële schadevergoeding

Een materiële schadevergoeding is een vergoeding voor kosten die gemaakt zijn of nog gemaakt moeten worden na bijvoorbeeld een (verkeers-)ongeval of brand. Hierbij kun je denken aan de kosten om een beschadigde auto of bril te laten repareren. Maar het kunnen ook ziektekosten zijn, reiskosten of revalidatiekosten. Daarbij kan iemand zijn baan verliezen omdat hij na het ongeval niet of niet volledig meer kan werken. Een materiële schadevergoeding is dus een vergoeding voor kosten die gemaakt zijn of nog gemaakt moeten worden of voor het verlies aan inkomen.

Het kan voorkomen dat niet duidelijk is welk deel van de schadevergoeding is bedoeld voor het verlies aan arbeidsvermogen en welk deel voor overige materiële schade. In dat geval moet de belanghebbende aantonen hoe de schadevergoeding is opgebouwd. De wijze van toerekening van de schadevergoeding dient daarbij te berusten op concrete en verifieerbare uitgangspunten (zie CRvB 26-06-2013, nrs. 11/5379 WWB e.a.).

Lid 1

Indien een belanghebbende een materiële schadevergoeding heeft ontvangen, zal beoordeeld moeten worden of de vergoeding is aangewend om de geleden schade weg te nemen. Blijkt dit niet of niet geheel het geval te zijn, dan wordt het deel dat niet is aangewend om de geleden schade weg te nemen als vermogen in aanmerking genomen. Houdt hierbij rekening met het feit dat een materiële schadevergoeding vaak ook bedoeld is voor kosten die gemaakt worden in de toekomst. Het kan bijvoorbeeld zijn dat iemand voor de rest van zijn leven fysiotherapie nodig heeft of hulpmiddelen. Als dat zo is kan de vergoeding, voor zover deze nog niet is aangewend om de geleden schade weg te nemen, niet aangemerkt worden als vermogen.

Lid 2

Een materiële schadevergoeding kan ook bedoeld zijn ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen. Door (tijdelijke of blijvende) arbeidsongeschiktheid kan iemand zijn baan verliezen. In veel gevallen daalt hierdoor het inkomen op korte of lange termijn of valt het zelfs helemaal weg. Een schadevergoeding die is bedoeld ter compensatie van het verlies van arbeidsvermogen wordt aangemerkt als inkomen voor de periode waarop de vergoeding betrekking heeft. Dit kan ook een periode in het verleden zijn. Het afhandelen van schade kan immers lang duren. Het lastige hieraan is dat het in de meeste gevallen om één bedrag gaat waarbij het bedrag per maand niet duidelijk is. De belanghebbende zal moeten aantonen om welk verlies van arbeidsvermogen het gaat. Dit kunnen salarisspecificaties of jaaropgaven zijn maar ook beschikkingen van een uitkeringsinstantie of werkgever. Ook kan een overzicht van de geleden of nog te lijden schade opgemaakt door een letselschadespecialist duidelijkheid geven.

Artikel 7. Immateriële schadevergoeding

Een immateriële schadevergoeding wordt ook wel smartengeld genoemd. Smartengeld is bedoeld als vergoeding voor emotionele schade. Het smartengeld is puur en alleen bedoeld ter compensatie van verdriet, pijn of een ander verlies van levensvreugde. Meestal krijgt iemand smartengeld náást de vergoeding van overige letselschade, zoals extra kosten en verlies aan inkomsten (materiële schadevergoeding).

De hoogte van immateriële schadevergoedingen kan sterk verschillen. Daarom is er voor gekozen om immateriële schadevergoedingen tot een bepaald bedrag volledig vrij te laten. Uit het oogpunt van bijstandsverlening wordt een bedrag ter hoogte van het vrij te laten vermogen voor een alleenstaande genoemd in artikel 34 lid 3 onder a van de Participatiewet verantwoord geacht. Dit bedrag geldt dus ook voor belanghebbenden die gehuwd zijn of samenwonen. Is de immateriële schadevergoeding hoger, dan wordt van al het meerdere 2/3 deel in aanmerking genomen als vermogen. De eerste vrijlating ter hoogte van het vrij te laten vermogen voor een alleenstaande geldt dus ook bij hogere

immateriële schadevergoedingen. Een vrijlating van 1/3e deel van de immateriële schadevergoeding is gebaseerd op een uitspraak van de CRvB (CRvB 06-07-1999, nr. 97/5510 NABW en CRvB 13-09-2005, nrs. 04/1980 NABW). In deze uitspraken heeft de Raad geaccepteerd dat een derde deel van de schadevergoeding wordt vrijgelaten. Het overige deel van de schadevergoeding zal als vermogen in aanmerking worden genomen op basis van artikel 34 lid 1 onder b Participatiewet.

Rekenvoorbeeld:

Een alleenstaande heeft bij aanvang van de bijstandsuitkering een vermogen van € 3.500,-. Vervolgens ontvangt hij op 1 maart 2016 een immateriële schadevergoeding van € 7.500,-. Op grond van artikel 7 van deze beleidsregels geldt een eerste vrijlating van € 5.920,-. Vervolgens geldt een tweede vrijlating van 1/3^e deel van het meerdere boven de eerste vrijlating: € 7.500,- minus € 5.920,- = € 1.580,- X 1/3^e = € 526,67. 2/3^e deel van € 1.580,- wordt wel in aanmerking genomen als vermogen, dit is € 1.053,33. Het nieuwe vermogen per 1 maart 2016 bedraagt dan € 3.500,- + € 1.053,33 = € 4.553,33.

Soms is het zo dat een schadevergoeding wordt ontvangen waarbij niet duidelijk is welk deel is bedoeld voor materiële schade en welk deel voor immateriële schade. In zo'n situatie moet bepaald worden waar de vergoeding uit opgebouwd is. Zie hiervoor de algemene toelichting bij artikel 6. Het deel wat bedoeld is voor materiële schade valt onder artikel 6. Wat overblijft is de schadevergoeding voor immateriële schade.

Als deze beleidsregel voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen kan hiervan afgeweken worden. Dit dient uiteraard wel voldoende gemotiveerd te worden.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 9. Citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

